

แผ่นเคลื่อนย้ายตัวขึ้นรถยนต์สำหรับคนไขสันหลังบาดเจ็บที่มีน้ำหนักตัวมาก-ศึกษานำร่อง

ธนิท ดิกปัญญาวุฒิ นักกายภาพบำบัดปฏิบัติการ
กลุ่มงานเวชกรรมฟื้นฟู โรงพยาบาลพนัสนิคม จังหวัดชลบุรี

บทนำ

การบาดเจ็บของไขสันหลังทำให้การทำงานของกล้ามเนื้อบกพร่อง ซึ่งหากการบาดเจ็บเป็นในรูปแบบขาดสมบูรณ์กล้ามเนื้อจะไม่สามารถทำงานได้ ซึ่งเป็นปัญหาต่อการเคลื่อนไหวและการใช้ชีวิตประจำวัน ข้อจำกัดด้านการเคลื่อนไหวของคนไขสันหลังบาดเจ็บร่วมกับน้ำหนักตัวมากทำให้การเคลื่อนย้ายตัวจากวีลแชร์ขึ้นรถยนต์หรือจากรยนต์ลงวีลแชร์ไม่สามารถทำได้หรือเป็นไปได้อย่างยากลำบากมาก

แผ่นเคลื่อนย้ายตัว (Sliding board) เป็นอุปกรณ์อำนวยความสะดวกให้กับคนไขสันหลังบาดเจ็บให้สามารถเคลื่อนย้ายตัวได้ด้วยตัวเองและสามารถหาซื้อได้ตามท้องตลาดทั่วไป แต่หากคนไขสันหลังบาดเจ็บมีน้ำหนักตัวมากแผ่นเคลื่อนย้ายตัวทั่วไปจะไม่เหมาะสมในการทำงาน เนื่องจากพื้นที่ว่างระหว่างวีลแชร์กับรถยนต์มีมากเกินไป ทำให้ไม่สามารถยกขาเข้าไปในตัวรถได้ด้วยตัวเอง ประกอบทั้งขณะที่คนไขสันหลังบาดเจ็บต้นตัวเพื่อขยับขึ้นรถยนต์ แผ่นเคลื่อนย้ายตัวจะเคลื่อนตามขึ้นรถไปด้วยทำให้เกิดความไม่มั่นคงขณะเคลื่อนย้ายซึ่งอาจตกจากวีลแชร์ได้

ดังนั้นทางผู้ศึกษาจึงเกิดแนวทางในการสร้างนวัตกรรมแผ่นเคลื่อนย้ายตัวแบบใหม่ที่เหมาะกับคนไขสันหลังบาดเจ็บที่มีน้ำหนักตัวมากเพื่อให้สามารถเคลื่อนย้ายตัวจากวีลแชร์ขึ้นรถยนต์ได้ด้วยตัวเอง

วัตถุประสงค์

- เพื่อให้คนไขสันหลังบาดเจ็บที่มีน้ำหนักตัวมากสามารถเคลื่อนย้ายตัวขึ้นลงรถยนต์จากวีลแชร์ได้ด้วยตัวเอง
- เพื่อสร้างแนวทางการออกแบบแผ่นเคลื่อนย้ายตัวให้เหมาะกับคนไขสันหลังบาดเจ็บในแต่ละราย

วิธีการศึกษา

รับผู้ป่วยเป็นผู้ป่วยใน วิเคราะห์ปัญหาและฟื้นฟูสมรรถภาพ

ออกแบบอุปกรณ์เคลื่อนย้ายตัว

- วัดขนาดพื้นที่ด้านในตัวรถและวีลแชร์
- วัดพื้นที่ว่างเมื่อนำวีลแชร์ขึ้นรถในมุม 45 องศา
- ออกแบบปิดพื้นที่ว่างเพื่อให้สามารถเคลื่อนย้ายตัว

เองได้ในแนวระนาบ

- ออกแบบขาตั้งซึ่งแบ่งเป็น 2 ระดับ
- ตัดไม้ตามแบบพิมพ์ที่ได้ทำไว้

ฝึกทักษะการใช้อุปกรณ์ วิเคราะห์ปัญหาเพื่อปรับปรุง

ผู้ป่วยกลับบ้านพร้อมอุปกรณ์

ติดตามประเมินผลทุกเดือนและสรุปผล

ผลการศึกษา

ผู้ป่วยสามารถเคลื่อนย้ายตัวจากวีลแชร์ไปรถยนต์ และจากรยนต์ไปยังวีลแชร์ได้ด้วยตัวเอง ซึ่งในขั้นตอนของการติดตั้งอุปกรณ์ก่อนเคลื่อนย้ายตัวของผู้ป่วยจะเป็นหน้าที่ของผู้ดูแลเท่านั้น จากการใช้งานมาประมาณ 5 ปี อุปกรณ์ยังคงใช้งานได้อยู่และไม่เคยได้รับอุบัติเหตุจากการเคลื่อนย้ายตัว ทุกวันนี้ผู้ป่วยก็ยังคงใช้งานแต่ตัดแปลงจากฝั่งผู้นั่งข้างคนขับ เป็นฝั่งคนขับเพื่อขับรถเอง

สรุปและข้อเสนอแนะ

ผู้ป่วยไขสันหลังบาดเจ็บมีข้อจำกัดทางด้านร่างกายทำให้การทำกิจวัตรประจำวันต่าง ๆ บางรายไม่สามารถประกอบอาชีพที่เคยทำได้ ไม่สามารถเดินทางไปไหนมาไหนได้ มีความลำบากในการเคลื่อนย้ายตัว

จากการศึกษาพบว่า แผ่นเคลื่อนย้ายตัวสามารถอำนวยความสะดวกให้กับผู้ป่วยไขสันหลังบาดเจ็บได้ ซึ่งผู้ป่วยได้กล่าวว่า “ทุกครั้งที่ไปโรงพยาบาลไหน ผู้ช่วยเหลือคนไขทุกโรงพยาบาลจะหนักใจถึงการเคลื่อนย้ายตัวของตัวเอง บางที่ถึงกับเรียกเจ้าหน้าที่มาเตรียมกันถึง 6 คน แต่พอแจ้งเจ้าหน้าที่ว่าเรามีวิธีการของเราเองโดยไม่ต้องใช้ผู้ช่วยเหลือและได้เคลื่อนย้ายตัวเองให้ดู ทุกคนต่างชื่นชมกับวิธีการ เป็นการลดภาระให้กับเจ้าหน้าที่ได้อีกทาง”